

УДК 324

Смолякова Л.Ю.¹

¹ викл. НУ «Запорізька політехніка»

ПОЛІТИЧНИЙ ВИБІР ОСОБИСТОСТІ

З часів здобуття Україною незалежності ми спостерігали досить цікавий процес. Поступово зростало число політичних партій; відповідно

збільшувалася кількість партій, які брали участь у виборах Тож, як бачимо, з тих чи тих причин зростала чисельність політичних утворень, що брали участь у виборчому процесі як його суб'єкти. Такій динаміці сприяла і зміна самих принципів виборів – перехід від мажоритарної виборчої системи до партійної.

Коли ми говоримо про життєвий вибір особистості, то завжди розуміємо, що він зумовлений належністю людини до певного соціуму і в певному розумінні її залежністю від тих впливів, яких вона зазнавала (чи зазнає) в процесі соціалізації. Важливою особливістю суто людського життя є "здатність робити самостійний вибір, який підкреслює якість майбутнього життя" [1]. На нашу думку, політичний вибір особистості можна розглядати як різновид її життєвого вибору. Тут ми виходимо з певних міркувань.

Вибір, який особистість робить свідомо, завжди для неї особисто значущий: він дає змогу суб'єктивно впливати на той чи інший процес, ситуацію, розвиток подій. Саме людська особистість є тим активним началом, яке привносить смисли в ситуацію, робить її значущою.

З позицій соціальної та політичної психології категорія вибору набуває особливого значення, що пов'язано з особливостями ситуації, в якій відбувається акт вибору. У понятті власне політичного вибору важливо розрізнати дві складові:

1) вибір як акт прояву електоральної активності індивіда під час проведення виборів у державні органи влади:

2) вибір як позицію індивіда щодо соціально-політичної дійсності

Таке змістове розрізнення в межах категорії політичного вибору дає нам підстави говорити про складність цього поняття.

Коли йдеться про вибір особистості як акт прояву електоральної активності (різновид політичної активності), слід окреслити коло чинників, що є обов'язковими умовами здійснення такого вибору:

1) альтернативні об'єкти вибору. Ніхто не заперечуватиме, що суб'єкт вибору заздалегідь обмежений визначеними альтернативами (партії і блоки, що беруть участь у виборчих перегонах; кандидати на пост Президента чи голови міста). Специфіка ж вітчизняної політичної ситуації полягає в тому, що суб'єкти вибору не завжди бачать значущі розбіжності між тими чи іншими альтернативними об'єктами вибору.

2) суб'єкти, зобов'язані зробити вибір із запропонованих політичних альтернатив;

3) організатори ситуації політичного вибору, які забезпечують наявність альтернатив вибору, умови для того, щоб особа могла зробити свій вибір.

Отже, про політичний вибір (як акт) варто говорити тоді, коли має місце спеціально організована ситуація, в якій індивід зобов'язаний використати

об'єктивно існуючу ситуацію (зробити вибір), прийняти рішення і відповідальність за це рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Інтеграційні процеси в суспільстві та політичний вибір особистості: Монографія / За ред. В. П. Казміренка. – К.: Міленіум. – 2008. – 360 с.